

NAJČASTEJŠIE MÝTY A OMYLY

HPV je v súčasnosti najčastejšou sexuálne prenosnou infekciou. Počas života sa s ňou stretne až 80 % sexuálne aktívnych mužov a žien. Medzi ľuďmi koluje celá rada mýtov, poloprávd a omylov v súvislosti s prenosom a mechanizmom infekcie alebo vakcinácie.

Mýtus: Mýtus: HPV sa týka iba žien.

Pravda: Nákaza HPV sa týka rovnakou mierou žien i mužov. Muži sú pritom najčastejšími prenášačmi HPV infekcie na svoje partnerky či partnerov. Rovnako ako pre ženy však existuje možnosť vakcinácie proti HPV.

Mýtus: HPV spôsobuje iba rakovinu krčka maternice.

Pravda: HPV môže spôsobiť celý rad závažných ochorení u žien i mužov – rakovinu krčka maternice, vulvy, vagíny či penisu. Pre obe pohlavia spoločne platí riziko ochorenia rakovinou v oblasti hlavy a krku, rakovinou análneho otvoru, papilomatózou hrtanu a HPV infekcia spôsobuje aj genitálne bradavice.

Mýtus: Očkovať sa môžu len tí, ktorí ešte nezačali so sexuálnym životom.

Pravda: Vakcína proti HPV má najväčší efekt, keď je aplikovaná ešte pred zahájením sexuálneho života, t.j. v dobe, kedy sa jedinec ešte nestretol so žiadnym z HPV vírusov. Preto je vakcína pre 13-ročné deti hradená z verejných zdrojov. Účinnosť vakcíny je ale preukázaná aj u žien a mužov, ktorí sú už sexuálne aktívni. Vakcína znižuje riziko recidívy ochorenia a sexuálne aktívnych jedincov chráni proti ďalším typom HPV obsiahnutých vo vakcíne, s ktorými sa ešte nestretli, alebo ich chráni voči opakovanej infekcii.

Mýtus: Vakcíny proti HPV spôsobujú vážne komplikácie aj smrť.

Pravda: Vo svete už bolo podaných viac ako 206 miliónov dávok vakcíny proti HPV. Početnosť výskytu nežiadúcich účinkov je plne zrovnateľná alebo nižšia ako u iných bežne používaných vakcín. Vakcíny neobsahujú genóm vírusu, a to ani „oslabený“ (ako sa to často nepravdivo uvádza). Vakcíny schválili a ich bezpečnosť opakovane potvrdili FDA (USA), EMA (EU), WHO i české lekárske odborné spoločnosti. Členovia HPV College a ďalší lekári oboznámení s problematikou HPV očkujú nielen svojich pacientov, ale aj seba a svojich blízkych.

Omyl: Nemôžem sa nechať očkovať, keď som absolvovala konizáciu.

Pravda: Vždy je dôležité odporúčanie lekára, ktorý pozná presnú anamnézu, ale Česká gynekologická a pôrodnická spoločnosť ČLS JEP a ďalšie odborné spoločnosti odporúčajú očkovanie žien po konizácii – vakcína ich chráni proti ďalším typom HPV a znižuje alebo zmierňuje riziko recidívy ochorenia.

Omyl: Nemôžem sa nechať očkovať, mám zníženú imunitu.

Pravda: Problémy so zníženou imunitou nebránia v očkovaní proti HPV. Očkovanie proti HPV naopak podporuje organizmus v boji s prípadnou nákazou HPV infekciou.

Omyl: Nemôžem sa nechať očkovať, plánujem totiž otehotnieť.

Pravda: V priebehu očkovania otehotnelo niekoľko tisíc žien, v priebehu prvotných štúdií takisto. Neboli zaznamenané žiadne vedľajšie účinky. Keď už je žena tehotná, odporúča sa s očkovaním počkať do obdobia po pôrode – v tehotenstve je snaha minimalizovať všetky lieky. Očkovanie po pôrode sa odporúča po šiestonedelí.

Omyl: Zistili mi HPV pozitivitu / HPV ochorenie – partner mi musel byť neverný.

Pravda: Nositeľom HPV infekcie je v niektorom momente života až 80 % z nás. U niekoho HPV infekcia vymizne, u niekoho môže roky pretrvávajúť a až po niekoľkých rokoch sa prejaví rozvojom HPV ochorenia. Nie je možné s určitosťou povedať, kedy a od koho sa jedinec nakazil. HPV infekcia môže v tele zotrvať niekoľko rokov a nijako sa neprejaví. Preto sa HPV infekcia tak rýchlo šíri a je v súčasnosti najčastejšou sexuálne prenosnou infekciou. Od momentu nákazy do rozvoja genitálnych bradavíc alebo papilomatózy hrtanu uplynie niekoľko mesiacov. V prípade karcinómu je to niekoľko (i desiatok) rokov.

NAJČASTEJŠIE OTÁZKY

Skúsenosti z poradne HPV College hovoria jasne: Infekcia HPV a s ňou spojené komplikácie predstavujú zdravotnú, psychickú i vzťahovú záťaž. Chodí veľa otázok od žien i mužov. Aké otázky sú spoločné pre obe pohlavia?

Otázka: Ako môžem vyliečiť HPV infekciu?

Odpoveď: Liečiť je možné iba prejavy ochorenia, ktoré sa rozvinulo na základe nákazy infekciou HPV. Samotnú infekciu HPV NIE JE MOŽNÉ LIEČIŤ. S HPV infekciou si vo väčšine prípadov poradí autoimunitný systém človeka. Približne u 20 % nakazených osôb ale vedie perzistencia infekcie k rozvoju niektorého z HPV ochorení. HPV pozitívna osoba by mala dodržiavať zdravý životný štýl, nefajčiť a tým podporiť svoj organizmus v boji s infekciou.

Otázka: Zistili mi HPV ochorenie. Čo má robiť môj partner/ka?

Odpoveď: Ak partner/ka nemá prejavy niektorého z HPV ochorení, nie je potrebné podstupovať žiadne vyšetrenia.

Odporúča sa:

Vakcinácia proti HPV oboch partnerov, posilňovanie imunity, nefajčenie a pod.

Ženy by sa mali pravidelne zúčastňovať na preventívnych gynekologických prehliadkach a môžu si nechať urobiť HPV test, aby sa vylúčila prítomnosť vysokorizikového typu HPV.

Otázka: Mám/ Mal som genitálne bradavice. Ako dlho budem rizikový pre svojho partnera/ ku?

Odpoveď: Neexistuje žiadne časové obmedzenie a nič sa nedá s určitou predpovedať. Najväčšie riziko nákazy je pri výseve ochorenia. Odstránenie prejavov ochorenia neznamená, že už pacient nie je nositeľom HPV infekcie, ale to je v určitej chvíli 80 % populácie. Preto nie je dôvod k celibátu.

Odporúča sa:

Posilňovať imunitu, nefajčiť.

Pacient/ka i partner/ka by sa mali zaočkovať proti HPV. U pacienta znižuje očkovanie riziko recidívy ochorenia. U partnera očkovanie chráni proti nákaze a rozvoju onemocnenia.

Otázka: Môžem sa nakaziť v bazéne, v saune, na toalete, použitím rovnakej kefy, uteráku, atď.?

Odpoveď: Nie je potrebné sa báť nákazy HPV pri civilnom kontakte. HPV na vzduchu vydrží iba veľmi krátko, nie je potrebné sa báť nákazy na toaletách a pod. Infekcia HPV sa prenáša intímnym kontaktom – pre prenos je nutný kontakt kože / sliznice s anogenitálnou oblasťou nositeľa (teda pri pohlavnom styku alebo orálno -genitálnom styku). Infekcia HPV sa neprenáša krvou. HPV sa v krvi nevyskytuje, je iba v postihnutých tkanivách.

Otázka: Mám HPV ochorenie. Môžem ho preniesť na svoje bábätko?

Odpoveď: HPV sa môže preniesť pri pôrode – u novorodenca môže spôsobiť respiračnú papilomatózu alebo genitálne bradavice.

Ďalšie možnosti prenosu sú takmer vylúčené.

Otázka: Mám podozrenie na HPV ochorenie. Kde sa môžem nechať vyšetriť?

Odpoveď: Obráťte sa na svojho všeobecného alebo detského lekára, ženy by mali v prípade ťažkostí v anogenitálnej oblasti navštíviť rovno gynekológa. Ťažkosti v oblasti hlavy a krku riešia lekári ORL, genitálne bradavice dermatovenerológovia a urológovia. Očkovať sa môžete nechať u všetkých spomínaných lekárov alebo v očkovacích centrách.